

उन्नीकथा

मुकुंदन
अतानु रॉय यांची चित्रे

कथाचे ३००एम थिंकबुक

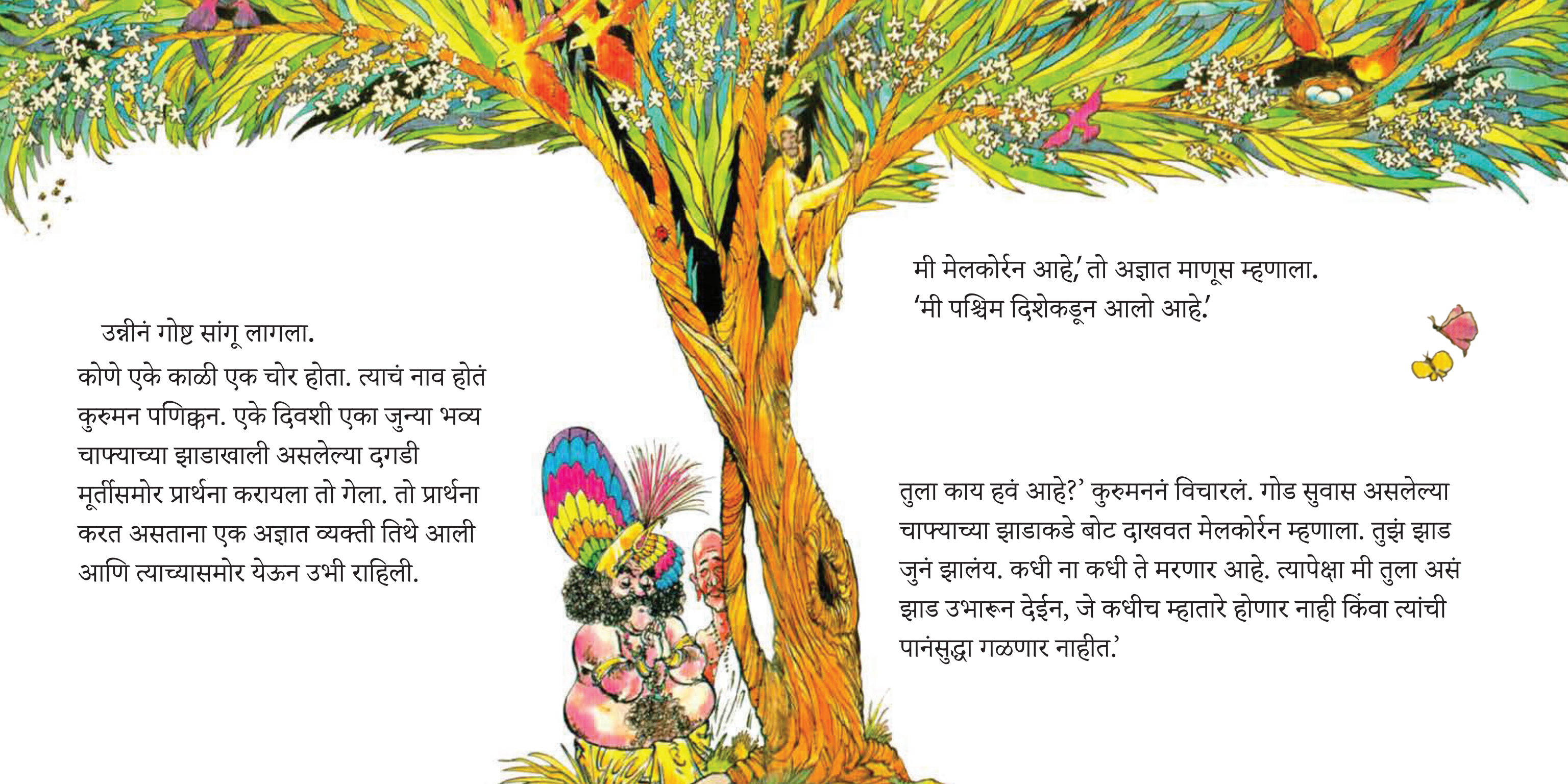

उन्नी', त्याची आजी
म्हणाली, 'मला गोष्ट
सांग पाहू'.

उन्नीने झटपट आपली पुस्तकं बाजूला ठेवली. तो आला
आणि त्याच्या आजीच्या कुशीत शिरला. 'मुथाशी', तो
हळूच म्हणाला, 'ऐक ना'. ही गोष्ट आहे एका काचेच्या
झाडाची. ते बघ!

उन्नीने जेव्हा समोरच्या कोऱ्या
भिंतीकडे बोट दाखवलं, तेव्हा
मुथाशीला एक अद्भूत गोष्ट
दिसली! एका राजासारख्या
दिसणाऱ्या माणसाला पालखीतून
नेत होते.

उन्नीनं गोष्ट सांगू लागला.

कोणे एके काळी एक चोर होता. त्याचं नाव होतं कुरुमन पणिक्कन. एके दिवशी एका जुन्या भव्य चाफ्याच्या झाडाखाली असलेल्या दगडी मूर्तीसमोर प्रार्थना करायला तो गेला. तो प्रार्थना करत असताना एक अज्ञात व्यक्ती तिथे आली आणि त्याच्यासमोर येऊन उभी राहिली.

मी मेलकोरन आहे,' तो अज्ञात माणूस म्हणाला.
'मी पश्चिम दिशेकडून आलो आहे.'

तुला काय हवं आहे?' कुरुमननं विचारलं. गोड सुवास असलेल्या चाफ्याच्या झाडाकडे बोट दाखवत मेलकोरन म्हणाला. तुझं झाड जुनं झालंय. कधी ना कधी ते मरणार आहे. त्यापेक्षा मी तुला असं झाड उभारून देईन, जे कधीच म्हातारे होणार नाही किंवा त्यांची पानंसुद्धा गळणार नाहीत.'

खरच?’ अमर झाडाच्या कल्पनेनं हर्षभरीत झालेला कुरुमन पणिकन उद्गारला. ‘ठरलं तर मग’, आपला हात हलवत तो म्हणाला, ‘मला असं एक झाड उभारून दे.’

मेतकोरनने त्याची कुऱ्हाड काढली. आणि कुऱ्हाडीचे घाव बसताच, गेली अनेक वर्ष उभं असलेले ते चाफ्याचं झाड कोसळलं. त्यावर असलेली अंडी खाली पडली. त्यांचे आई-बाबा कर्कश आवाजात उडत गेले.

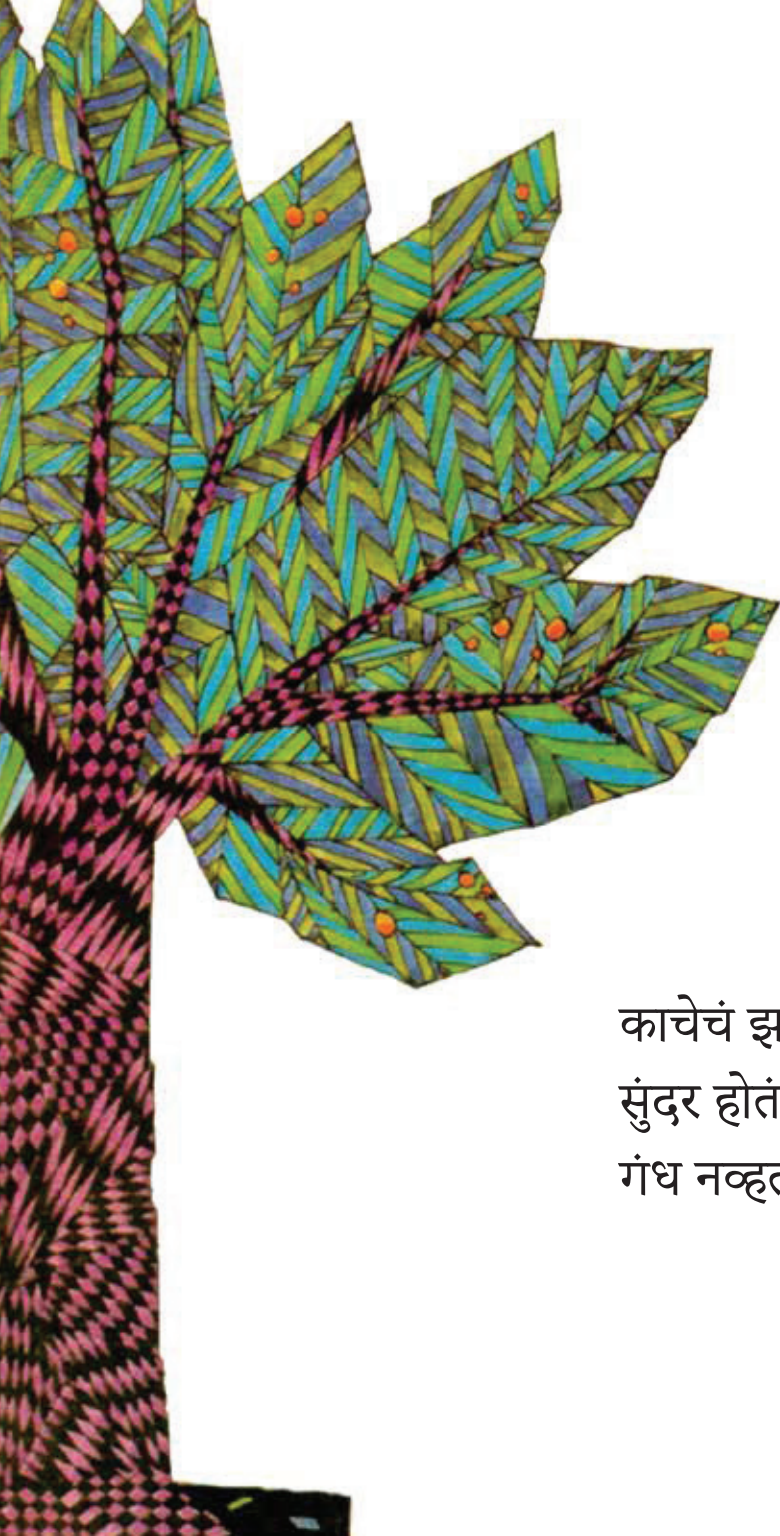

मेलकोरन त्याचे झाड उभारू लागला. त्याने काचेचे अनेक रंगीबेरंगी तुकडे आणले. हळुहळू, अत्यंत काळजीपूर्वक त्याने मुळांना आणि खोडाला आकार दिला. त्यानंतर फांद्या लावल्या. पानांसाठी आणि फुलांसाठी त्यानं हिरव्या आणि पांढऱ्या काचा वापरल्या. पानाची शीर न् शीर व देठ अत्यंत प्रेमाने कोरलं.

दीड वर्ष सरलं. झाड उन्हाने चमकू आणि चकाकू लागलं. सूर्योदय आणि सूर्यास्ताचे रंग काचेच्या पानांमधून जाऊन अधिकच सुंदर दिसू लागले. हे आगळंवेगळं झाड पाहण्यासाठी लोकं लांबून येऊ लागली. पणिकनसुद्धा खूप आनंदी झाला.

काचेचं झाड दिसायला खूपच
सुंदर होतं, पण त्याच्या फुलांना
गंध नव्हता.

या झाडाच्या फांद्यांवर चमकणाऱ्या फांद्या असल्या आणि
त्यावर काचेची घरटी असली तरी पक्षी काही तिथं आले
नाहीत. कोणतेही मूल त्या झाडावर चढले नाही...

उन्नीची गोष्ट संपत आल्यावर त्याला प्रश्न पडला, 'काचेचं
झाड कधीतरी खऱ्या झाडासारखं होईल का?'
भिंतीवरली चित्र हळुहळू धुसर होऊ लागली, उन्नी त्याच्या
आजीकडे वळला. पण ती गाढ झोपली होती.

एम मुकुंदन यांचा जन्म केरळमधील माहे येथे झाला आणि त्यांनी पहिली कथा १९६१ साली लिहिली. त्यांच्या २६ कथा प्रकाशित झाल्या आहेत. साहित्यक्षेत्रात त्यांनी दिलेल्या योगदानाबद्दल फ्रान्स सरकारने १९९८ या वर्षी शेव्हलिअर पुरस्कार देऊन त्यांना सन्मानित करण्यात आले. उन्नीकथा या कथेसाठी त्यांना कथा पुरस्कार प्राप्त झाला.

अतानु रॉय यांनी शंभरांहून अधिक पुस्तकांसाठी काम केले आहे. त्यांनी त्यांच्या कलेचा बहुतांश वापर बालसाहित्यामध्ये केला आहे. एके काळी इंडिया टुडेमध्ये राजकीय व्यंगचित्रकार म्हणून काम करत करणाऱ्या अतानु रॉय यांनी बुक इलस्ट्रेशन्ससाठी चिल्ड्रन्स चॉइस अवॉर्ड आणि इलस्ट्रेशन्ससाठी इबी मानद प्रमाणपत्र मिळाले आहे.

KATHA

कथा ही जागतिक पातळीवरील मान्यताप्राप्त स्वयंसेवी संस्था (www.katha.org) आहे. ही संस्था १९८८ सालापासून साक्षरतेपासून ते साहित्यापर्यंत विविध क्षेत्रांत अवरितपणे काम करत आहे. प्रकाशन आणि गरीब मुलांच्या शिक्षणासाठी काम करण्याचा आमचा सुमारे ३० वर्षांचा अनुभव आहे.

“भारताच्या शिरपेचातील शैक्षणिक हिरा.”

- नाओयुकी शिनोहारा, व्यवस्थापकीय उपसंचालक, आयएमएफ

“कथा हा जगभरातील कल्पक प्रकल्पांसाठी एक आदर्श उदाहरण आहे, जो शहरातील सामान्य व नाट्यमय व्यथांना टिपतो.”

- चार्ल्स लॅड्री, द आर्ट ऑफ सिटी मेकिंग

“कथाला मुलांबद्दल ममत्व आहे. म्हणूनच ही संस्था मुलांसाठी इतकी सुंदर पिक्चर बुक्स म्हणजेच चित्रपुस्तके तयार करते”

- टाइम आउट

“मुले ही कथाच्या पुस्तकांमध्ये जसा बदल घडवतात तसा त्यांच्या समुदायामध्ये शाश्वत आणि प्रत्यक्ष बदल घडवू शकतात, या संकल्पनेवर कथाचे काम आधारलेले आहे”

- पेपरटायगर्स

प्रथम आवृत्ती वर्ष २०२१
कॉपीराइट © कथा, २०२१
भाषांतर कॉपीराइट © कथा
छायाचित © विकिमीडिया कॉमन्स
ए३, सर्वोदय एन्क्लेव्ह, श्री अरविंदो मार्ग, नवी दिल्ली ११००१७
फोन: ९१-११ ४१४१ ६६००. ४१४१ ६६१०
ई-मेल: editors@katha.org, Website: www.katha.org
ISBN 978-93-82454-65-6

आमचे मिशन : प्रत्येक मूल उत्तम वाचेल आणि मजेसाठी वाचेल!

कथा ही नोंदणीकृत स्वयंसेवी संस्था असून ही संस्था १९८८ साली सुरू झाली. आम्ही साक्षरतेपासून ते साहित्यापर्यंतच्या क्षेत्रात अवरित काम करत आहोत. मुलांमध्ये आणि प्रौढांमध्ये वाचनाची आवड वृद्धिंगत व्हावी यासाठी आम्ही प्रयत्नशील आहोत, आम्ही गरीबीत जगत असलेल्या १,००,००० मुलांसोबत काम करत असून दर्जेदार पुस्तके आणि इतर प्रयत्नांच्या माध्यमातून त्यांना श्रेणी पातळीवर आणण्यासाठी आम्ही प्रयत्न करत आहोत.

सर्व हक्क आरक्षित. प्रकाशकाच्या लेखी पूर्वपरवानगीशिवाय या पुस्तकातील कोणताही भाग पुनरुत्पादित केला जाऊ नये किंवा कोणत्याही प्रकारात वापर नये.

या पुस्तकांच्या विक्रीमधून मिळणाऱ्या उत्पन्नाचा १०% भाग वंचित विद्यार्थ्यांच्या वाचनासाठी आणि आयुष्यभराच्या अध्ययन कार्यक्रमांना सहाय्य करण्यासाठी देण्यात येतो.

कथा टीमने ५ ते १२ या वयोगटातील मुलांसाठी ही पुस्तके अत्यंत प्रेमाने आणि काळजीपूर्वक तयार केली आहेत.

ही आमच्या अनटेक्स्टबुक (नपाठ्यपुस्तक) उपक्रमाचा भाग आहेत आणि साहित्य व अविश्वसनीय कलकृतीच्या माध्यमातून वाचनाचा आनंद निर्माण करणे हा या पुस्तकांचा हेतू आहे.

तुमच्या मुलाला अक्षररहित पुस्तकांपासून ते १२०० शब्दांपर्यंतच्या पुस्तकांची सफर घडवा.

३,५०० वर्षांच्या साहित्यिक इतिहासातील गोष्टी आणि कविता.

तुमच्या मुलांसह वाचन करा.
त्यांच्या विश्वाला कल्पनेच्या
रंगांनी रंगवा.

३० नागरिकांच्या चॅलेंजमध्ये सहभागी व्हा!
असे जग तयार करा जिथे मुले करमणुकीसाठी
आणि अर्थ समजून घेण्यासाठी वाचन करतील.
जाईन करण्यासाठी : 300m@katha.org
स्वेच्छेने काम करण्यासाठी : volunteer@katha.org

आय लव्ह रीडिंग लायब्ररी ही पुस्तकांची एक वैशिष्ट्यपूर्ण मालिका आहे. या लायब्ररीच्या माध्यमातून नव्या आणि वाचनाबद्दल एक प्रकारचा न्यूनगंड असलेल्या वाचकांना सातत्यपूर्ण वाचनासाठी प्रोत्साहित करण्यात येते. वेगवेगळ्या पातळ्यांवर असलेल्या मुलांच्या अध्ययन गरजांनुसार उत्तम दर्जाचा आणि सुंदर डिझाइन असलेला कंटेनर उपलब्ध करून देण्यात येत आहे. या माध्यमातून भारत आणि जगातील उत्तम साहित्यकृती सादर करण्यात येत आहेत. आमच्या पुस्तकांमध्ये गीता धर्मराज यांचे स्टोरीपेडॅगॉगी™ (कथाअध्ययनशास्त्र) समाविष्ट करण्यात आले आहे, जे विशेषतः पहिल्या पिढीतील वाचकांमध्ये वाचनाच्या आनंदाचा प्रसार करते, आणि मुलांना मोठ्या कल्पना आणि जादुई जगात घेऊन जाते! (विचार करा, विचारा, चर्चा करा, कृती करा आणि साध्य करा).

कथाज होलिस्टिक अर्ली लर्निंग (खेल) प्रयोगशाळेच्या माध्यमातून सरकारी, स्वयंसेवी संस्थांमधील आणि खासगी शाळांमधील शिक्षकांसाठी कार्यशाळा आयोजित करण्यात येतात. या F2F (फेस टू फेस) कार्यशाळा असतात आणि त्यांना ऑनलाइन सत्रांची जोड दिलेली असते. या कार्यशाळेत शिक्षकांना, शाळा प्रशासकांना आणि स्वयंसेवकांना रीडिंग टीचर्स प्रमाणपत्र प्राप्त होते. अधिक माहितीसाठी 300m@katha.org या ईमेलवर संपर्क साधावा.

